

Izhaja vsaki četrti
ob 8. uri popoldne.
Rokopisi se ne vra-
čajo. Ne frankovana
pisma se ne spre-
jemajo.

Cena listu znaša
za celo leto 4 krone,
za pol leta 2 kroni.
Za manj premožno
za celo leto 3 krone,
za pol leta K 150.
Za Nemičjo je cena
listu 5 K, za druge
dežele izven Avstrije
6 kron.

Rokopise sprejema
„Narodna Tiskarna“
v Gorici, ulica Vetr-
tarini št. 9.

Naročnino in na-
znanila sprejema
upravnishvo, Gorica
Semeniška ulica št.
16. Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Šolski
ulici, Nunki ulici, na
Josip Verdijevem te-
kališču nasproti me-
stnem vrtu, pri Vac-
lavu Baumgartu v
Korenjski ulici in na
Korenjskem bregu
(Riva Corno) št. 14
po 8 vin.

Oglasi in poslanice
se računijo po petih
vrstah in sicer: če
se tiska enkrat 14 v.,
dvakrat 12 v., tri-
krat 10 v. Večkrat
po pogodbi.

XIX. letnik.

V Gorici, 27. aprila 1911.

17. številka.

Volivcem!

Izvrševalni odbor slovenske ljudske stranke na Goriškem — in ob enem shod zaupnikov te stranke — je imel v sredo 26. t. m. sejo, h kateri so bili vabljeni: člani vodstva te stranke, njeni sedanji deželni poslanci, načelniki političnih in nepolitičnih njenih organizacij, člani izvrševalnega odbora vseslovenske ljudske stranke na Goriškem, ter zaupniki iz vseh slovenskih sodnih okrajev.

Načelnik je prečital poročila in sklepe kmečkih zvez in političnih društev, nasvete in izjave javnih zastopnikov in zaupnikov iz raznih okrajev, izjavo dr. A. Pavlice in pismo g. Ravnikarja do predsednika. Čitanje in razpravljanje je trajalo nad eno uro.

Na predlog načelnika kmečke zveze za okraj komenski, preč. g. dekana Ignacija Valentinčiča, so bili sprejeti soglasno z odobravanjem nasledni kandidati za slovenske sodne okraje v deželi:

1. za sodne okraje: Bovec, Kobarid, Tolmin, Cerklje in Kanal

Dr. Anton Gregorčič,

deželni podglavar v Gorici;

2. za sodni okraj: Gorica, okolica

Josip Fon,

deželnosodni svetnik v Gorici;

3. za sodne okraje: Ajdovščina, Komen, Sežana

Dr. Hinko Stepančič,

deželnosodni svetnik v Gorici.

Z zadovoljstvom o mirni, vsestranski razpravi ter o soglasnem sklepu gledé na kandidate so se razšli zborovalci, ko je bilo pol ure čez poldan.

Pristaši S. L. S. so pokazali že o raznih prilikah, da poznajo disciplino in da vedó, kako se pride do zmage. Tudi zdaj se zanašamo na nje, da izpolnijo svojo dolžnost v polni meri.

Volivci, pomislite, da somišljeniki S. L. S. po vseh slovenskih deželah gledajo na Vas in pričakujejo nestrpnost dneva, ko bodo mogli reči:

Goriški bratje so si zopet osvetlili lice; zmagali so; Bog jih živi!

Vodstvo S. L. S. na Goriškem.

Približuje se krasni mesec maj, mesec poln upanja, veselja in navdušenja. „Goriško kršćansko-socialno delavstvo“ daje že dolgo vrsto let temu svojemu upanju, veselju in navdušenju na poseben način duška. Naše delavstvo se v tem mesecu prenavlja v kršćanskem zmislju, prejemač sv. sa-

kramente in časteč Marijo, prečist. Devico, kateri je ta mesec posvečen. Tretjo nedeljo po Vel. noči pa se v procesiji podajo na sv. Goro k Njej, ki je naše upanje in življenje. Tako bo tudi letos.

Delavci! Ne dovolimo, da bi brezvers

nih oseb vdobil in slednjič odstopil Ivanu Forčiču.

11.600 reznic v vrednosti . . . 116— K
plačano po tarifi 2640 „

ostane . . . 8960 K

3. Miha Štolfa, župan na Gorjanskem je tudi brez vednosti petentov ali na fingirana imena množino ameriškanskih trt naročil in je prejel

26.600 reznic v vrednosti . . . 266— K
3.700 korenjakov 111— „

Skupaj . . . 377— K
plačal v gotovini . . . 82— „

Ostane . . . 294— K

Ker je pa osumljenec Mih. Štolfa na trtah izročil nekaterim resničnim proslcem v večji vrednosti po 1450 K in nekaterim izročil korenjake mesto naprošenih reznic v večji vrednosti po 3 K, mora se od navedenega zneska

odbiti . . . 1750 K

Neopravičen dobiček znaša
torej 27654 K

Osumljenec je pozneje odstopil nakazane trte Ivanu Forčiču, Alojziju Pipanu in Vincenciju Rudežu.

4. Kristijan Pečenko je na imena tretjih oseb naročil in vdobil najmanj 38.000 trt v vrednosti od najmanj 380— K ter jih zase pridržal.

5. Josip Štrekelj je na isti način prejel 22.000 reznic v vrednosti

220— K

ker je plačal 7260 „

Ostane . . . 14740 K

6. Josip Pipan, trgovec strtimi v oddelku Preserje, je dogovorno s komenskim županom Josipom Volčič in tajnikom Ivanom Čotar, katera sta mu vedoma pri stvari pomagala, na podlagi izkaza tudi fingiranih petentov prišel na posest 30.000 reznic v vrednosti 300— K
odbiš v gotovini plačani
znesek 99— „

ostane dobiček . . . 201— K

Nered pri dobivanju ameriškanskih trt je šel tako daleč, da l. 1908 osumljenci Alojziju Pipanu, Ivanu Forčiču, Josipu Šircu in Vincenciju Rudežu so sklenili z nepristnimi listinami veliko množino trt direktno od c. kr. namestništva izmamiti in potem med seboj razdeliti. V to svrhu so si sestavili izkaz za trte baje prosečih oseb, ne da bi bile te-le osebe o tem kaj znale. (Pisal je izkaz Alojziju Pipanu.)

Pipanu je Ivan Forčič zapisal izjavo, da navedene osebe potrebujejo ameriškanskih trt, in si dal isto potrditi od občinskega urada v Mavhinjah, kjer je bil dobil županovega sina, kateri ni o stvari bil informiran.

Konečno je Josip Širca šel v Trst in podal prošnjo namestništvu. Tukaj so le takrat prišli goljufiji na sled, ko je bilo ustanovljeno, da občina Mavhinje je uže bila dobila ameriškanske trte, in tako ni prišlo do izvršitve zločina.

Poskus je šel za 71.000 reznic v vrednosti 710— K
in za 14.530 korenjakov v vrednosti 43590 „

Skupno . . . 114590 K

od katerih je odbiti za proti plačilu naprošene trte . . . 62942 „

ostane . . . 51648 K

Osumljenci priznavajo sploh gori navedene dejanske navedbe, ugovarjajo le, da niso imeli namena koga oslepiniti ali kakih oseb osebno sami sebi nepravilni dobiček prisvojiti.

Toda če navedena oblast pri razdelitvi trt tako postopa, to kaže, da se krati njeno pravico razdeliti trte po potrebi prebivalstva, ako se njo pripravi v zmoto glede števila proslcev in na množino naprošenega trtja.

Iz takistega razloga ostanejo osumljenci pred kazenskim zakonom odgovorni, tudi če so pozneje kmetom, ki so potrebovali trt, nekaj vže cepljenih trt izročili.

Po prečitanju obtožnice je pričelo zasliševanje obtožencev.

Prvi je bil zaslišan Josip Širca.

šna se je bila že strgala — poslal voditelj liberalnega generalštaba v Trstu.

Tedaj, Kraševci, pozor, da se nobeden ne vlovi v to nevarno mrežo iz katere pravijo, da se pri obstoječem tero rizmu, kojega izvršujejo gotove osebe, le težko rešiti. —

Kraške trte. — V torek se je vršila razprava proti deseterici Kraševcev iz Komna in komenske okolice o znani zadevi kraških trt. Obtoženci so bili oproščeni. Na drugem mestu našega lista smo začeli prinašati podrobno poročilo o ti velezanimivi kazenski obravnavi. To pa zaradi tega, da si bodo zamogli razsodni čitatelji sami ustvariti sodbo o razsodbi tržaškega dež. kazenskega sodišča.

Ljubljanske občinske volitve — Ljubljanske občinske volitve, ki so se vršile v nedeljo, so izpadle za Nemce najugodnejše. S. L. S. je dobila toliko mandatov, na koliko število je tudi že pred volitvami računala. Liberalci so dobili sicer absolutno večino mandatov, ali jako žalostno absolutno večino. Socialisti so se pri svojih računih še precej urezali. Računali so na 3 mandate, dobili so pa 1.

Izid volitev je namreč ta-le: Liberalnih kandidatov je bilo izvoljenih 23, kandidatov S. L. S. 14, nemških kandidatov 7 in 1 socialec.

Oddanih je bilo vsega skupaj 11.930 veljavnih glasov. Od teh so dobili napredni kandidati 5.247, kandidati S. L. S. 3.999, Nemci 1.762 in socialci 922.

Dijaki plešejo. Dne 4. febr. t. l. v pustnem času so imeli učit. kandidati t. j. kandidati in kandidatnje ples v Trg. domu „v dober namen“; c. kr. vodstvo jim je celo dovolilo porabo godal zavoda. Pričujoči so bili nekateri profesorji in ravnatelj B. sam; tako smo slišali.

Komaj je prešla Vel. noč, že so priredili nekateri dijaki višjih razredov c. k. gimnazije in c. k. realke ples tudi „v dober namen“ dne 22. aprila t. l. Bila sta, tako se nam je povedalo, oba ravnatelja pričujoča in menda nekateri izmed prof. obojba.

Pridno se zabavajo ti mladi študenti in študentinje. Kako jim gre pa v šoli, zato se ne zmeni nikdo. Vemo pa, da so tožbe javne in splošne o občenem slabem napredku učencev naših srednjih šol. Vse, kar se novega vpeljuje, odvaja učence od njih naloge, od učenja, in od njih namena. Upeljale so se dijaške skupne igre (Jugendspiele), češ, da se dijaki sicer premalo igrajo. Uvedle so se igre z onimi usnjatimi krogliami (Fußballspiele), češ, naj se dijaki tudi s tem zabavajo in krajšajo dolgočasne popoldanske ure. Zadnji čas so ukazane ali priporočene vaje v streljanju, češ, naj se tudi s tem zabavljajo dijaki. Dalje se namerava uvesti t. j. se uvede vežbanje v veslanju na vodi, češ, če ne zadostujejo prejšnje zabave, naj se kratkočasijo dijaki tudi s tem športom. — Naposled sledijo še plesne zabave, ne, ampak navadni plesi, češ, naj se vesele, zabavljajo in kratkočasijo dijaki tudi po noči, in sicer cele noči.

Ali smejo pa dijaki srednješolci sami med seboj aranžirati ples? Zvedaje smo popraševali, kaj določuje v tem pogledu srednješolski disciplinarni predpisi. Zvedeli smo, da imajo voditelji dotičnih zavodov oblast, dajati posamnim dijakom dovoljenje plesnega pouka in udeleževati se javnih plesnih vaj in sicer le takim dijakom, katerim se ne more ne glede pridnosti ne glede zadržanja ničesar očitati; sicer je dovoljenje zoperpostavno; da je pa proti šolskim predpisom, aranžiranje plesov med dijaki. In te prepovedi paragrafa sedmega šolskih

postav ne more premeniti ne dotični ravnatelj in tudi ne cel profesorski zbor, ampak le dež. šolski svet, kot višja šolska oblast, kateri dež. š. svet je določil in sankcioniral to šolsko postavo. Torej so aranžirali dijaki in dijakinje protipostavno goreimenovani ples in s tem, da sta bila ravnatelja (ako niso bili celo trije) pričujoča, se določba postave čisto nič ne spremeni: nedovoljeno ne postane dovoljeno.

Potem ni treba tožiti šolnikom o vedno slabšem napredku dijakov, da se nič ne uče, da so razposajeni itd.

Pričujočnost profesorjev in ravnateljev pri plesih lastnih dijakov ne zabranjuje škandalov in grehov, ki se vrše med plesom samim in posebno pozneje; kajti plesi trpe navad

mladi liberalni fant, ki sliši na ime A. G. Temu človeku, ki je bil že socialist, bodo že naši volilci primerno odgovorili pri volitvah. — Občinskih volitev še nismo imeli, dasi je že davno potekla triletna doba. Kaj je temu vzrok? Anti nima sedanji župan slabe vesti?

g Prst božji? Podal sem se te dni na sprehod proti Brdom. Medpotoma pogovarjam se rad z vsakim človekom in tako marsikaj izvem. V dotiko sem prišel z osebo iz koščanske fare. Pripovedovala mi je mnogo reči in med drugim mi je tudi povedala nekaj, kar je vredno, da se zabilježi in da svet zve. Pravila mi je, da je na velikonočno nedeljo šla neka žena iz Snežatna, k sv. maši ob 10. uri v družbi drugih žen. Medpotoma zmirjala je orle in jih imenovala „čuke“ in neumneže. Žene so jo svarile in opozarjale, da posebno ona bi ne smela zmirjati, ker ve kako se ji godi. Nič ni pomagalo. Zvečer okoli devete ure je med mlenjem kave bila bliskoma mrtič.

Iz ajdovskega okraja.

a Šmarje. — Dve lepi slovesnosti smo imeli za velikonočne praznike. Na velikonoči pri procesiji vstajenja in ob slovesnosti cerkve ter ob 10 uri in popoldne pri litanijah so prvič nastopili naši „Orli“, čvrsti mladeniči v kroju kot častna straža. Neke zagrizene liberalce je to bodlo v oči in so nekteri dali tudi duška svoji jezici z raznimi opazkami, katerih nočemo tukaj zabilježiti. Samo rečemo jim: Mi mladi smo se zbudili; ponosno krila dvigamo v nebeške višave. Vas je strah; pa se boste že privadili. Mi gremo naprej po začrtani poti.

Druga slovesnost je bila na belo nedeljo, namreč slovesnost prvega sv. obhajila. Pristopilo je k prvemu sv. obhajilu 67 šolskih otrok, lani 54. Svečanost je bila lepa, ginljiva, posebno ko so prvoobhajanci v procesiji s prižganimi svečami spremili Najsvetejše do hiše tudi prvoobhajanca, ki pa zaradi bolezni ni mogel priti v cerkev in bil na domu obhajati. Ta slovesnost naj ostane prvoobhajancem v najlepšem spominu in naj se spominjajo lepih nauk in navodil, ki so jih o tej priložnosti slišali. Blagoslov božji naj ostane trajno nad njimi.

a Vabilo k veselici, katero priredi „Slov. izobraž. društvo“ za Batuje-Selo v Batujah dne 30. aprila v prostorih g. Jos. Vetrli. Vspored raznovrsten. Po veselici prosta zabava. Začetek točno ob 3 in pol popoldne. Vstopnina: sč sedežem 1 K; stojišča 40 v.

a Vabilo na redni občni zbor „Hranilnice in posojilnice v Rihembergu, registrirane zadruge z neomejeno zavezo“, ki se bo vršil v nedeljo dne 7. maja 1911 po blagoslovu v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Potrjenje računskega sklepa za l. 1910. 2. Volitev načelnstva. 3. Volitev nadzorstva. 4. Slučajnosti. Odbor.

Iz kanalskega okraja.

kl Iz županstva Ajba. V našem županstvu imamo vojake planince in

sicer na Srednjem. Cela stotnija jih je. — Pravijo, da dobimo na Kambreškem novo orožniško postajo. Kedaj se to zgodi, ni še gotovo. — Čudno se mi zdi, da ni bilo uže toliko časa nobenega dopisa iz naše občine v „Prim. Listu“, ko se vedno kaj novega zgodi. Bližamo se novim občinskim volitvam, za katere se nekateri liberalci nebedejih treba uže repenčijo! Naj se le! Ti si uže razbijajo glavo! V naše starešinstvo le take može, ki so našega, krščanskega prepričanja, poštene, razumno delavni za občni blagor! To polagamo vroče na srce našemu ljudstvu. — Pa tudi državnozborske volitve so na pragu. Da pojdemo volit kandidata S. L. S. se ob sebi razume. Koga pa, če ne našega Gregorčiča. Domačin.

kl „Marijina družba“ v Ročlnju priredi nedeljo dne 30. aprila ob 2 in pol pop. ako bi bilo ta dan slabo vreme, pa nedeljo 7. maja predstavo s tem le vspešnim: 1. Fr. Ferjančič: „Rožmarin“, ženski zbor; 2. Silvin Sardenko: „Mater dolorosa“, v sedmih dramskih slikah; 3. P. A. Hribar: „Društvena“, ženski zbor. Vstopnina: sedeži 80 v, stojišča 30 v, otroci 20 v.

kl Avče. Kat. slov. izobr. društvo bo imelo v nedeljo 30. t. m. občni zbor ob 4

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

V GORICI

Delniška glavnica K 5.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 450.000. —

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Loterijske številke.

22. aprila

Trst 21 55 38 84 54

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franco. —

Restavracija

„TRI KRONE“
GORICA — Gosposka ulica

ima vedno sveža jedila, toči pilzensko in steinfeldsko pivo, izborna domača vina in teran. — Cene zmerne.

Ferdinand Baumgarten,
restavrater.

Prva in edina slovenska kleparska delavnica v Gorici, ul. sv. Ivana št. 11.
se toplo priporoča za vsa stavbena in galanterijska dela za cerkve in stolpe, katere napravi po načrtu

Josip Patek,
naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe za žveplanje, zadnji sistem škropilnice za vrtičarje, polivalnike za vrte in patentirane ventilatorje za dimnike i. t. d. oprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Oglas.

Podpisani krojaški mojster in trgovec priporočam slav. občinstvu svojo edino trgovino in združeno krojaško delavnico v Brdih za obilna naročila. V zalogi imam raznovrstnega blaga, kakor: sukno, tkanino („cajh“), perkal in drugo potrebščino ter vse priprave za Orlovski kraj, telovadnih hlač in srajc. — Priporočam slavnim društvom „Orel“, naj si pri meni naročajo Pripravljen sem na zahtevo društva priti na dom in vzeti mero ter zgotovljeno obleko na dom poslati. Cena obleki razen telovadnih hlač in srajc, je 36 K do 38 K. Z odličnim spoštovanjem

Andrej Mavrič,
krojaški mojster in trgovec
Kojško 205 (v Brdih).

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Peter Cotič,

čevljarski mojster, Gorica,
Raštev 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti raz

OBLEKE BENJAMIN dobivajo se v veliki izbiri

♦♦♦ od kron 20—30 ♦♦♦

pri J. MEDVED-GORICA.

„CENTRALNA POSOJILNICA“
REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO
v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 4½%, Daje članom posojila na vknjižbo po 5¼%, na menice po 6%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadrugi urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Zanesljivo stara domača in največja tvrdka v GORICI samo

J. ŠULIGOJ v Gosposki ulici šte. 25
v hiši g. Kuštrina.

Birmanska darila

dobite najcenejše in najfinejše po tovarniških cenah vsled velike zaloge, na primer: Niklasto uro za 4 K; srebrno uro za 750 K; zlate damske ure za 20 K; za gospode 40 K; zlate in srebrne verižice vseh vrst. — Poleg cenejšega blaga imam vedno v zalogi tudi najfinejše svetovno znano žvicarsko blago n. pr. „Schaffhausnerzenith omega“ s posebno precizijskim kolesjem po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane. Garantirano zanesljive v vseh legah in temperaturah. Za takšne ure dajem večletno jamstvo.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, **TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.**

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mizarstvo in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gosposka ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbér raznovrstnih žimnic, vložkov, ogledal slik, stolov in vsega, kar spada h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

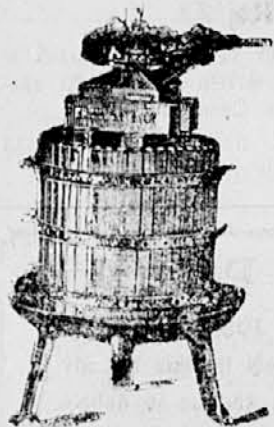
ANTON BREŠČAK.

Nasha najmodernejša opremljena tovarna zavzemlje

skozi 40 let prvo mesto

med tovarnami za stiskalnice in vživa v strokovnjaških krogih

najboljši glas.

Zahtevajte posebni katalog št. 269 za vinske in sadne preše, moštovne priprave, hidraulične stiskalnice, za vinske in sadne mline, stroje za odbiranje jagod itd.

Črez 650 kolajn in prvih daril itd.

Ph. MAYFARTH & C.o

Dunaj, II. Taborstrasse 71.

Iščejo se zastopniki.

Čevljarska zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodajalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona na vogalu v Rabatišče šte. 1 ter se priporoča za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsakovrstnega obuvala ter sprejema naročila po zmernih cenah.

JOSIP CULOT

v Raštelju šte. 225 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igrač, okraskov za božično drevesce in punlc za igračo.

Razpele iz kovine, rožni venci in podobice, rokavice iz volne in sukna, čevlji in klope, zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo, kipi in svetniki iz porcelana, seme za zelenjave in trave, moške in ženske nogavice, mošnjički in kovčegi, pipe, ustniki in cevi.

se večkrat plačajo za popolnoma nič vredno možko in žensko blago. Da se pa nihče ne bode varal, naj si ogleda najino velikansko zalogo

POMLADANSKIH IN